

Emil HILJE

Filozofski fakultet u Zadru

Obala kralja P. Krešimira IV. 2, HR-23000 Zadar

IMENA ZADARSKIH PLEMIČKIH PORODICA U KASNOSREDNJOVJEKOVNOJ TOPONIMIJI ZADARSKOGA KRAJA

Razumjevanje nastanka toponima izvedenih od antroponima razmjerno je jednostavno kada su u pitanju osobna imena, no znatno je teže kada je riječ o nadimcima ili prezimenima (imenima porodica). Arhivska građa iz 14. i 15. stoljeća sačuvana u Povijesnom arhivu u Zadru pruža mnoštvo podataka o toponimima izvedenim iz imena zadarskih plemićkih porodica, koji bi mogli olakšati razumjevanje te grupe toponima na zadarskom području. Tako je porodica *Artiko* ostavila traga u imenu mjesta *Artikovo selo*. Po porodici *Benja* nazvano je mjesto *Benjina draga* na Pašmanu, a po porodici *Cotopagna* mjesto *Kotopanščina* kod Poličnika. Spomen na porodicu *Gallo* do danas je sačuvan u imenu mjesta *Galovac*, a po njoj su u srednjem vijeku nazvana i mjesta *Galova polja* i *Galoščina*. Po imenu porodice *Lemessio* ime je dobilo mjesto *Lemeševo hrašće*, a po porodici *Paladinis* mjesto *Paladinščina*. Ime porodice *Pečar* našlo je odraza u imenima mjesta *Pečarovci* i *Pečaroščina*, a po porodici *Raduchis* nazvano je srednjovjekovno selo *Raduhova vas*. Po porodici *Varikaša* ime je dobilo selo *Varikašića vas (Varikašane)* kod Bokanjca, a po porodici *Zadulin* mjesto *Zadulinščina* na Ugljanu.

I.

Udio antroponima u motivaciji pri imenovanju pojedinih lokaliteta (tj. nastanku toponima) bez sumnje je znatan. Nažalost, na tu temu, barem kada je u pitanju zadarsko područje, još nisu provedena sustavna istraživanja¹, no za vjerovati je da

¹ P. Skok (*Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima*, Zagreb, 1950, str. 111, 116, 120, 136) upozorava na brojne toponime izvedene od imena, no ti se podaci odnose samo na otočni

će pri etimološkoj obradi korpusa toponomastičke građe, kako one do danas sačuvane, tako i povijesne, tom problemu biti posvećena znatnija pozornost. Pri tome pak treba imati na umu da prozirnost te grupe toponima varira od gotovo potpuno jasnih (npr. *Belotina draga*, *Radovac*) do semantički vrlo teško protumačivih (npr. *Cigaljevac*).

U takvoj situaciji, određeni povijesni podaci, vezani uz društvene i, osobito, posjedovne odnose u doba kada su ti toponimi nastajali, mogu pružiti znatnu pomoć pri njihovoj etimološkoj analizi. U tom smislu i moj prilog ima za cilj da, prvenstveno na osnovu arhivskog materijala, dade doprinos lakšem razumijevanju pojedinih toponima, to jest da olakša buduća lingvistička istraživanja te problematike.

Korpus toponima nastalih tijekom kasnog srednjeg vijeka (u 13. i 14. stoljeću) na osnovi imena zadarskih plemićkih porodica smatrao sam zanimljivim s više razloga. Prvi je taj što se pri tumačenju podrijetla lika toponima antroponimnog postanja imena porodica redovito teže identificiraju od osobnih imena. Zatim, u pitanju su posjedovni odnosi o kojima postoji relativno bogata arhivska građa, koja često daje potpuno pouzdane potvrde o motivaciji imenovanja određenih mjesta. I konačno, odnos između samog imena pojedine porodice i od njega izvedenog toponima, pogotovu s obzirom na relativno precizne kronološke odrednice, zasigurno svjedoči i o određenim jezičnim zakonitostima.

Dakako, veze između nekih likova toponima i imena posjednika na zadarskom području u srednjem vijeku već su otprije uočene i istaknute u djelima zadarskih povjesničara², no ta tema nije zasebno obrađivana. Naravno, s obzirom na obilje arhivske građe, navedenom će se problematikom trebati i ubuduće baviti, no smatrao sam da i podaci koji su mi za sada poznati mogu biti od koristi u okviru sustavnih istraživanja toponomastičkog korpusa zadarskog područja.

---

dio zadarskog područja i više na lična imena; V. Skračić (*Toponimija vanjskog i srednjeg niza zadarskih otoka*, doktorska disertacija, Zadar, 1993, rukopis, str. 390-391) donosi potpuniji popis toponima antroponimnog postanja, no i on se odnosi na jedan segment zadarskog područja, te isključivo na suvremenu situaciju.

² Usporedi N. Klaić - I. Petricioli, *Zadar u srednjem vijeku*, Zadar, 1976, str. 413; T. Raukar, *Zadar u XV stoljeću*, Zagreb, 1977, str. 129; N. Jakšić, »Zadarska plemićka porodica Martinušić - Pećar«, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, sv. 30(17), Zadar, 1992, str. 111.; Mnogi podaci o zadarskim srednjovjekovnim plemićkim obiteljima nalaze se u C. Jireček, »Die Romanen in den Städten Dalmatiens während des mittelalters«, *Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien*, Phil.-hist. Classe, XLVIII, XLIX, Wien 1901, 1903, 1904; O zadarskim plemićkim imenima i njihovu nasljeđivanju pisala je V. Jakić-Cestarić, »Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena«, *Radovi IJAZU u Zadru*, sv. 19, Zadar 1972, 99-164.

II.

Ime zadarske porodice *Artiko* ostavilo je traga u srednjovjekovnoj toponimiji zadarskog kraja u imenu mjesta *Artikovo selo*, koje se nalazilo u blizini današnje Murvice³.

Moćna i bogata zadarska plemićka porodica *Begna* dala je ime dvama mjestima u blizini Tkona na otoku Pašmanu, nazvanima *Benjina draga* i *Kožina*⁴, ovo drugo vjerojatno po imenu Kože Matejeva Begne, najistaknutijeg predstavnika rečene porodice u 14. stoljeću⁵.

Po imenu porodice *Cigalis*, nazvano je na Pašmanu mjesto *Cigaljevac*, gdje je imao posjed Augustin de Cigalis⁶.

Po zadarskoj plemićkoj porodici *Cotopagna* nazvano je mjesto *Kotopanščina*, koje se nalazilo jugozapadno od današnjih sela Visočane i Poličnik, a u blizini srednjovjekovnih sela Crnogošćine, Brda i Zložana⁷.

Spomen na brojnu i uglednu plemićku porodicu *Galleli* (koja se u starijim dokumentima ponekad naziva i *Gallo*) sačuvan je do danas u imenu sela *Galovac*,

³ 1403. 15. VIII - »... ville Muruice magne ... dicitur confines: de trauersa est villa uocata Drenouacum, de siroco est vocata Opaticinauas partim et partim villa uocata Crisiç, de quirina est villa uocata Articouasella, de borea est villa uocata Muruiça parua ...« (Povijesni arhiv u Zadru - dalje PAZd, Zadarski bilježnici - dalje ZB, Articutius de Rivignano, B III, F VIII, f. 273'); 1405. 14. IV - »... in villa vocata Articousello posita in districtus ville Muruize in confinio Sancte Soffie districtus Iadre ...« (PAZd, ZB, Vannes Bernardi de Firmo, B I, F I/18, f. 257).

⁴ 1389. 8. X - »... posite in Tehuno in loco uocato Beglna draga ... de trauersa ripa maris ... in loco uocato Cusina ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Flumine, B un, F I/1, f. 14).

⁵ Usporedi T. Rauka r, n. dj, str. 291.

⁶ 1387. 30. XII - »... posite in Pischimano circa Ecclesiam Sancti Petri in loco uocato Rossugle ... in Pischimanus in loco uocato Cigagleuaç ... partim Augustinus de Cigalis ...« (PAZd, ZB, Raymundus de Modiis, B un, F I, f. 230); 1454. 31. X - » ... in dicta insula (Puncta Pasmani - op.) prope puteum uocatum Cigagleueaç ...« (PAZd, ZB, Simon Damiani, B III, F IV/14, f. 6').

⁷ 1285. 14. V - »... totius terre Cotopansina uocate ... possidet Deotaydo de Cotopagna ...« (T. Smičikla s, *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae* - dalje CD, Vol. VI, str. 526); 1301. 31. I - »... terrarum de Cotopanschina posita ad Berdam ...« (CD VIII, str. 2); 1403. 19. V - »... cuius totius ville uocate Cernogoscina ... esse confines: de trauersa est nemus et pascula dicte ville, de siroco est villa Monasterii Sancti Grisogoni de Iadra uocata Berdum, de quirina est villa Slofsane, de borea est villa uocata Cotopanschina ...« (PAZd, ZB, Articutius de Rivignano, B III, F VIII, f. 247'); 1412. 21. I - »... in villa uocata Slofsane ... de trauersa est villa uocata Cernogoscina ... partim et partim villa uocata Cotopanschina ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Casulis, B un, F IV/6, f. 456); 1422. 13. XII - »... in uilla uosata Scril ... infra hos confines: de borea est villa uocata Macurçi, de trauersa est uilla uocata Vissoçan, de siroco partim villa uocata Polisane et partim uilla uocata Cotopanschina, et de quirina est villa Berdo ...« (PAZd, ZB, Bartholomeus de Serçana, B un, F I/5, f. 19).

koje se u dokumentima iz 14. stoljeća spominje pod imenom *Galova vas* ili *Galova sela*, a gdje su posjede imali braća Benedikt i Macol Galelli (Gallo)⁸. U blizini tog sela, na međi sa srednjovjekovnim selom Račicom, spominje se i mjesto nazvano *Galova polja*⁹, a na Ozrinju kod Zadra nalazio se posjed obitelji Galelli nazvan *Galoščina*¹⁰.

Po imenu porodice *Lemessio* (*Lemeš*) dobilo je ime srednjovjekovno selo *Lemeševo hrašće*, kasnije nazvano *Lemešane*, koje se nalazilo na području današnjeg sela Škabrnje, u blizini sela Jošana, Terčice, Kamenjana, Galovca i Zemunika, a gdje je rečena porodica imala veliki posjed¹¹.

---

⁸ 1382. 23. X - »... Tresçe ... .. de quirina villa Galouauas partim ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Casulis, B un, F I/1, f. 47'); 1391. 23. IV - »... et partim villa Galouauas quam possidet ser Benedictus de Gallo et ser Maçolus de Gallo ...« (PAZd, ZB, Articutus de Rivignano, B V, F I, f. 122); 1397. 8. VII - »... de quirina est villa uocata Gallouauas quam possidet ser Benedictus Galelli et ser Maçolus Galelli fratres ...« (PAZd, ZB, Articutus de Rivignano, B V, F I, f. 160); 1399. 16. III - »... Marco Radoslauich de Galloua sella ...« (PAZd, ZB, Petrus de Serçana, B IV, F 78, f. 23').

⁹ 1438. 19. IX - »... in dicta villa Raciç in loco vocato Galloua Poglia ...« (PAZd, ZB, Nicolaus de Rossis de Pisis, B un, F I/2, f. 76').

¹⁰ 1397. 2. IX - »... ad Osrinum in loco uocato Galloschina ...« (PAZd, ZB, Petrus de Serçana, B IV, F 69, f. 5); 1434. 1. II - »... ad Osdrignum in loco uocato Galollofschina ...« (PAZd, ZB, Theodorus de Prandino, B IV, F V/B12, f. 134); 1455. 19. II - »... ad Osrin ... in loco vocato Galouschina ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B V, F VII/3, f. CI); 1486. 1. IV - »... ad Osring in loco uocato Galoffcigna ...« (PAZd, ZB, Iohannes Franciscus Grisinus, B I, F I/18, f. 66).

¹¹ 1318. 23. I - »... tres sortes de terre seu ville Grisogoni de Lemesso positas in Trezçi in pluribus peciis cum suis pratis, nemoribus, siluis, gaium et boscum et cum omnibus suis pertinenciis, cui de austro Ielsane, de borea posidet domina Stana Bocorzi et Vulcina Matafaris, de quirina uia publica et partim gaium dicte ville, de trauersa Lemeseuo Chrastie et partim Selischa quas tenet plebanus Sancti Mi(chaelis) et heredes Iohannis de Lemesso et partim Petrus Zauata et partim Starofsane ...« (M. Zj ačić - J. Stipišić, *Spisi zadarskih bilježnika Ivana Qualis, Nikole pok. Ivana, Gerarda iz Padove 1296-1337*, Zadar, 1969, str. 157); 1381. - »... Lemesseuocrasse ... de trauersa villa Camegnane, de quirina carsus ville Ielsane magne et partim ville Terci, de borea partim vinea et terratici dicte ville Terci et partim terratici Monasterii Sancti Grisogoni de Iadra, de siroco carsus dicte ville Lemesseuocrasse ...« (G. Ferrante, *Regesti dell'Archivio notarile di Zara*, rukopis u Znanstvenoj knjižnici u Zadru, Ms. 461. - Perençanus); 1382. 23. X - »... villa uocata Tresçe ... cuius totius ville hii sunt confines: de trauersa villa Starosane partim et partim villa (Camigliane - prekr.) Podbragliane et partim villa Camigliane et partim villa Lemescienocraschie, de austro villa Iolsane magne, de quirina villa Galouauas partim et partim villa comunis, de borea villa vocata Maroschina partim et partim villa Selmonici ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Casulis, B un, F I/1, f. 47'); 1391. 23. IV - »... de trauersa villa Lemesseuograstie quam possidet commissaria domine Magdalene et commissaria ser Bogde de Lemesso et ser Marinus de Gnano et Budislaus de Breberio ...« (PAZd, ZB, Articutus de Rivignano, B V, F I, f. 122); 1440. 8. VIII - »... de quirina sunt mete de confines partim ville Lemescine et partim ville

Velika i ugledna porodica *Matafar*, s brojnim zemljišnim posjedima, ostavila je začudo malo traga u srednjovjekovnoj toponimiji. Tek jedan lokalitet u blizini srednjovjekovnog sela Račice (Rače), nazivao se u 15. stoljeću *Matafare*¹².

Po porodici *Paladinis* nazvano je pak nekoliko mjesta u zadarskom kraju. Na Dugom otoku zabilježeno je ime mjesta *Paladinji rat*¹³, na Ravi se jedan komad zemlje nazivao *Paladinjica*¹⁴, a u Paprati kod Zadra se posjed porodice *Paladinis* nazivao *Paladinščina*¹⁵.

Porodica *Martinušić-Pećar* također je dala ime nekolicini mjesta u zadarskom kraju¹⁶. Tako je njihov posjed na Pašmanu nazvan *Pećaroščina*¹⁷, posjed u blizini srednjovjekovnog sela Račice (Rače) *Pećarovci*¹⁸, a posjed u blizini Bokanjca također *Pećaroščina*¹⁹. Na Ižu se pak sačuvalo ime mjesta *Pećarovac*²⁰, koje se

Teroći ...« (N. Jakšić, »Srednjovjekovne Kamenjane s crkvama S, Jurja i Sv. Luke - problem ubikacije i identifikacije«, *Starohrvatska prosvjeta*, ser. III, Split, 1988, str. 113); 1455. 18. IV - »... partim vila Lemesane ...« (PAZd, ZB, Nicolaus Benedicti, B I, F I/16, f. 15).

¹² 1452. 3. XI - »... in vila Pechiarovci in loco vocato *Matafare* ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B IV, F VI/5, f. CCXXXVIII); 1494. 12. XI - »... in dicta villa Starefci in loco vocato *Matafare* ...« (PAZd, ZB, Iohannes Franciscus Grisinus, B II, F II/10, f. 49).

¹³ 1400. 6. II - »... in Insula magna in loco uocato Zauognine gniue et in loco uocato *Paladigni rath* ...« (PAZd, ZB, Petrus de Serçana, B IV, F 83, f. 14).

¹⁴ 1436. 2. VII - »... in insulla Raue ... clapum uocatum *Palladigniça* ...« (PAZd, ZB, Theodorus de Prandino, B V, F VI, f. 115').

¹⁵ 1394. 7. VI - »... ad Paprat ... de borea via publica partim et partim Martinus Paladini, de trauersa ... et partim Martinus Palladini ...« (CD XVII, str. 597); 1453. 7. XI - »... ad Paprat ... in loco vocato *Paladinischina* ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B IV, F VI/10, f. CCCCLV).

¹⁶ Opširnije o ovoj porodici vidi u N. Jakšić, n. dj (2).

¹⁷ 1404. 6. III - »... in insula Pischimani districtus Iadre in loco uocato *Pechiaroschina* ...« (PAZd, ZB, Articutius de Rivignano, B III, F IX/1, f. 10); 1491. 11. VIII - »... in insula Pasimani in loco uocato *Pechiaroschina* super tereno dicti ser Nadalini (de Pechiaro - op.) ...« (PAZd, ZB, Iohannes Franciscus Grisinus, B II, F II/6, f. 43).

¹⁸ 1414. 5. VIII - »... in villa Rache ... de quirina partim possidet hereditas et comissaria quondam ser Miche de Martinusio et ...« (PAZd, ZB, Iohanne de Casulis, B un, F IV/7, f. 515); 1452. »... in vila Pechiarouci in loco vocato *Matafare* ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B IV, F VI/5, f. CCXXXVIII); 1456. 4. III - »... in vila Pechiarouci ... loco vocato *Zlatopolie* ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B V, F VII/5, f. CCVIII); 1456. 12. IV - »... ad Racha loco vocato *Zlatopolie* ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B V, F VII/5, f. CCXX).

¹⁹ 1433. 10. VIII - »... Laurentius de Pechiaro ... suam possessionem vocatam *Peyarofschinam* positam ultra et prope Bocagnac ...« (PAZd, ZB, Theodorus de Prandino, B IV, F V/B10, f. 76'); 1454. 24. I - »... peciam terre ... vocate *Vitchorousschina* positam in pertinenciis dicte vile Bocagnac a parte boreali *Pechiarouschine* ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B IV, F VI/10, f. CCCCLXXX').

²⁰ P. Skok, n. dj, str. 111;

ne spominje u srednjem vijeku, te je vjerovatno nešto kasnijeg postanja²¹.

Po imenu posjednika, zadarske plemićke porodice *Raduchis* (*Raduh*), nazvano je srednjovjekovno selo *Raduhova vas*, koje se nalazilo jugozapadno od današnjeg sela Suhovare²².

Mjesto na Ižu, nazvano *Rosino selo* ili *Rosina vas* zasigurno je dobilo ime po plemićkoj porodici *Rosa*²³, premda podataka o nekom njihovom posjedu tamo za sada nema.

Ime malobrojne ali bogate plemićke porodice *Saladinis* nije ostavilo traga u srednjovjekovnoj topografiji zadarskog kraja. No osobna imena dvojice njenih članova, Kože Saladina, koji je živio u drugoj polovini 13. stoljeća, i njegova unuka Kože, koji je živio u prvoj polovini 14. stoljeća i bio zasigurno jedan od najbogatijih Zadrana svih vremena²⁴, dala su ime nekolicini toponima u zadarskom kraju. Iz oporuke starijeg Kože Saladina sastavljene 1296. godine vidljivo je da je današnje selo *Kožino* nekad bilo njegov posjed, koji se tada nalazio na području koje je potpadalo pod srednjovjekovne Petrčane²⁵, a koji se, vjerovatno po unuku, u srednjem vijeku nazivao *Kožino selo*²⁶. U blizini Biograda nalazilo se mjesto nazvano *Kožina vas* ili *Kožina luka*, koje je također dobilo ime po jednom od njih dvojice²⁷, a na Dugom otoku postojalo je brdo nazvano *Kožin grad*, te mjesto u

²¹ V. Cvitanović, »Otocj Iž i Premuda«, *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, Sv. I, Zagreb, 1954, str. 87, bilj. 198. donosi potvrdu iz 1645. godine.

²² 1296. 8. III - »... terras et uineas de Radochouauos ...« (M. Zjajić, *Spisi zadarskih bilježnika Henrica i Creste Tarrallo 1279-1308*, Zadar, 1967, str. 86); 1387. 27. XI - »... vile Sdacoue ... cuius totius ville hii sunt confines: »... de trauersa est villa uocata Spertich partim et partim villa uocata Radichinouauas et partim villa uocata Cacina gorica mediante per totum potoco comuni, de siroco est villa Diuini archiepiscopatus Iadrensis, de quirina est nemus dicte ville Sdacoue, de borea est villa Sucouare ...« (PAZd, ZB, Articutus de Rivignano, B V, F I, f. 28').

²³ 1456. 31. I - «... in Egio ... in loco vocato Rosinoselo ...» (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B V, F VII/4, f. CLXXXVIII); 1473. 20. V - «... in Egio loco vocato Roziuasi ...» (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B VI, F X/3, f. XLVII'); 1474. 23. VII - «... in Egio in Valle Sancti Petri loco vocato Rosino selo ...» (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B VI, F X/4, f. LII).

²⁴ Usporedi N. Klaić - I. Petricioli, n. dj, str. 228-230.

²⁵ M. Zjajić, n. dj, str. 86.

²⁶ 1383. 15. III - »Ordinatio bonorum quondam Nicole quondam Iohannis de villa vocata Cosina sella« (PAZd, ZB, Raymundus de Modiis, B un, F III/1, f. 25); 1435. 19. XI - »... in cofinio Ecclesie Sancti Petri de villa Cossino sello ...« (PAZd, ZB, Nicolaus de Ho, B un, F I/4, f. 16).

²⁷ 1397. 16. I - »... positum prope Belgradum in loco uocato Cosina luca ...« (PAZd, ZB, Petrus de Serçana, B IV, F 64, f. 24'); 1411. 28. II - »... posita in Cosinauas in campo ubi erant poduornice prope Belgrad ...« (PAZd, ZB, Petrus de Serçana, B I, F I/11, f. 395); 1424. 24. I - »... suam villam de Belgrado vocatam Cosinauas cum terra destructa que iam antiquitus fuit ciuitas vocata Belgrado ...« (PAZd, ZB, Theodorus de Prandino, B II, F III/12, f. 481').

blizini Sali nazvano *Kožin dolac*²⁸. No za ova dva posljednja toponima možemo tek pretpostaviti da su vezani uz imena uglednih članova obitelji Saladinis, jer za sada nema potvrda o njihovim posjedima na Dugom otoku.

Porodica *Varikaša* posjedovala je u srednjem vijeku selo u blizini današnjeg Zemunika, koje se po njima nazivalo *Varikašića vas* ili *Varikašane*²⁹

Po porodici *Vitcor* nazvano je pak mjesto *Vitkoreščina* (*Vitikorina*, *Viktori*) u blizini Bokanjca³⁰, a vjerojatno je po njima ime dobilo i mjesto *Vitorići* kod Nadina³¹.

Po imenu porodice *Zadulin* (*Cedolini*) nazvano je mjesto na Ugljanu (vjerojatno u blizini Kukljice) *Zadulinsčina*³², a jedan komad zemlje u okviru velikog posjeda *Zadulina* u Kukljici nazvan je po jednom od najistaknutijih članova te porodice, Vitulu Jurjevu *Zadulinu*, *Vitulofščina*³³.

²⁸ 1317. 9. VII - »... in Insula magna ... de trauersa mons qui uocatur *Cosin grad* ...« (M. Zjačić - J. Stipišić, n. dj, str. 106); 1467. 11. IV - »... in Sale loco vocato *Cosindolaç* ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B VI, F IX/5, f. XXXVIII').

²⁹ 1378. ? X - »... villa vocata *Varichaschauasa* ... cui ville hii sunt confines ... de trauersa partim villa Prodeschina et partim (oštećeno) ... de borea villa (oštećeno) ... de austro villa Çelmonichi et de quirina villa Codomerschina ...« (PAZd, ZB, Petrus Perençanus, B II, F II/LX, f. 16); 1385. 4. X - »... in villa Podi ... de borea villa Sitenize partim et partim Cuidomirich et partim villa Strupnich et partim villa ser Crescii dicti Galaç de Varicassis ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Casulis, B un, F I/3, f. 98); 1388. 9. VI - »... cuius totius ville *Varicassichleuas* hii sunt confines: de trauersa est uilla uocata Podium partim et partim uilla uocata Suthnice, de siroco est uilla uocata Meglaçea partim et partim est villa uocata Semelnicum, de quirina est dicta villa Semelnici, de borea villa uocata Comorane partim et partim villa Strupnici ...« (PAZd, ZB, Articutius de Rivignano, B V, F I, f. 45); 1493. - »... universitas hominum ville *Varichasane* ...« (T. Ra uk ar, n. dj, str. 35).

³⁰ 1366. 15. VII - »... ad Blatam (!) in loco dicto *Vitcorina* ...« (PAZd, ZB, Petrus Perençanus, B I, F I/III, f. 16); 1386. 2. X - »... in Blata in loco uocato *Vitchoreschino* ...« (PAZd, ZB, Articutius de Rivignano, B I, F I, f. 114'); 1403. 15. I - »... ad Grussi in loco uocato *Victori* ...« (PAZd, ZB, Petrus de Serçana, B IV, F 93, f. 20'); 1454. 24. I - »... peciam terre ... vocatur *Vitchorouschina* positam in pertinenciis dicte vile Bocagnac a parte boreali Pechiarouschine ...« (PAZd, ZB, Iohannes de Calcina, B IV, F VI/10, f. CCCCLXXX'); 1477. 7. IV - »... inter villam Bochagnatii et uillam Gromnizam in loco vocato *Vitcoroschina* ...« (PAZd, ZB, Iohannes Franciscus Grisinus, B I, F I/7, f. 40).

³¹ 1426. 30. XI - »... ultra Nadini in loco uocato *Vithorichi* ...« (PAZd, ZB, Bartholomeus de Serçana, B un, F I/8, f. 116).

³² 1433. 16. II - »... in Insula Sancti Micaelis districtus Iadre in loco vocato *Candulinschinay* ...« (PAZd, ZB, Iacobus q. Ostoie, B un, F I/3, f. 3').

³³ 1448. 18. XII - »... peciam terre uocatam *Vitulofschina* eunda ad Castaneam ...« (PAZd, ZB, Nicolaus Benedicti, B I, F I/12, f. 14).

III.

Na koncu, možda bi trebalo ukazati i na jednu neobičnost vezanu uz predočeni korpus, a ta je da neke od najistaknutijih zadarskih plemićkih porodica, sa brojnim i velikim zemljišnim posjedima (Grisogono, Civaellis, Nassis, Soppe) nisu, koliko nam je za sada poznato, ostavile traga u srednjovjekovnoj toponimiji. S druge pak strane, neke malobrojne i ne toliko ugledne porodice (Artiko, Cigalis, Paladinis) dale su imena nekolicini mjesta. Možda je u pitanju tek slučajnost, no nije nemoguće da je ta pojava uvjetovana nekim, za sada još nejasnim, povijesno-društvenim ili čak lingvističkim razlozima.

LES NOMS DE FAMILLES DE LA NOBLESSE DE ZADAR DANS LA TOPONYMIE DE LA RÉGION DE ZADAR AU BAS MOYEN-ÂGE

Résumé

Se basant aux documents du XIVe et XVe siècles, l'auteur identifie l'origine des toponymes attestés dans la région de Zadar, dont les formes ont pour départ les noms de familles nobles de Zadar. Artiko (Artikova vas), Benja (Benjina draga), Cotpagna (Kotopanščina), Gallo (Galovac, Galova polja, Galošćina), Lemessio (Lemeševo hrašće), Paladinis (Paladinščina), Pečar (Pečarovci, Pečaroščina), Raduchis (Raduhova vas), Varikaša (Varikašića vas/Varikašane), et Zadulin (Zadulinščina).